

# Projektopfølgning marts 2017

Handlingsplan 2015

Vækstplan 2016-2020

# Indholdsfortegnelse

<b>FØDEVARER</b> .....	<b>3</b>
<b>ENERGI OG KLIMA</b> .....	<b>11</b>
<b>KREATIVE ERHVERV, IKT OG TURISME</b> .....	<b>13</b>
<b>INNOVATION OG FORRETNINGSUDVIKLING</b> .....	<b>19</b>
<b>IVÆRKSÆTTERI OG KAPITAL</b> .....	<b>25</b>
<b>VIDEN OG KOMPETENCER</b> .....	<b>29</b>
<b>SMART INDUSTRI</b> .....	<b>33</b>
<b>DIGITALISERING</b> .....	<b>35</b>
<b>INTERNATIONALISERING</b> .....	<b>37</b>

# Fødevarer

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

*Fødevarsatsningens overordnede fokus er at styrke fødevarerhvervets konkurrenceevne ved at øge innovationskapaciteten i midtjyske fødevarer virksomheder og ved at etablere værdiskabende samarbejder og partnerskaber på tværs af værdikæderne.*

Vækstforums fødevarsatsning har under Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 arbejdet med konsolidering og videreudvikling af de initiativer og partnerskaber, som blev etableret i perioden 2007-2014. Under den nye strukturperiode er innovationsmiljøets virksomhedsrettede programmer under Future Food Innovation (FFI) blevet tilpasset, så der nu kan tilbydes støtte til både innovationssamarbejder mellem videninstitutioner og virksomheder samt målrettede vækstplanforløb for enkeltvirksomheder. På den måde kan der tages hånd om den enkelte fødevarer virksomheds særlige udviklingsbehov fra idé til markedsintroduktion.

Innovationsmiljøet FFI's dokumenterede styrke er den målrettede facilitering af den enkelte virksomheds udviklingsforløb og samarbejdsrelationer, som er blevet udviklet af og i det bredt sammensatte operatørkonsortium siden 2010. Tre komplimentære, men indbyrdes uafhængige delinitiativer - FFI POP, FFI Development og FFI Growth - er nu fuldt fungerende under initiativet "Innovationsdrevet vækst i fødevarer virksomheder" i Vækstplan 2016-2020.

I forhold til det andet fødevarerinitiativ "Udvikling af den danske fødevarerklynge" har der i den indeværende periode været arbejdet målrettet på en forenklingdagsorden, bl.a. i regi af Det Vestdanske Erhvervssamarbejde. Der er allerede iværksat et konkret samarbejde med Region Nordjylland om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren, og der er aftalt en fælles proces for at identificere de initiativer og indsatsområder, hvor der med fordel kan ske en integration med henblik på at forenkle og forbedre tilbuddene til fødevarer virksomhederne. Fokus er i første omgang på Vestdanmark, men ambitionen er på sigt at arbejde hen imod ét sammenhængende klyngesamarbejde for hele Danmark. I den sammenhæng vil Danish Food Cluster komme til at spille en central rolle.

Under fødevarsatsningens tredje initiativ i Vækstplan 2016-2020 er der iværksat to fælleskommunale platforme for udvikling af lokale fødevarer – Engage Food Øst og Engage Food Midtvest. Øst-projektet har allerede igangsat en række udviklingsaktiviteter for fødevarer virksomheder, bl.a. knyttet an til Food Festival 2016 og Den Europæiske Gastronomiregion 2017. Midtvest-aktiviteterne kommer først for alvor i gang i foråret 2017 som følge af en længe uafklaret situation om enkeltpartners deltagelse og personalemæssige udfordringer i projektsekretariatet.

I forhold til det internationale samarbejde har Region Midtjylland gennem fødevarsatsningen medfinansieret to Interreg-projekter: "Baltic Blue Growth" (Baltic Sea Region) vedr. udvikling af forretningspotentialer for blå biomasser (især muslinger) og "Efterspørgselsdrevet innovation for højere kvalitet af okse- og lammekød" (Interreg ØKS), som er en udløber af det regionsmedfinansierede afsætningsnetværk "Smag på Landskabet". Endelig indgår fødevarsatsningen som partner i Interreg Europe-projektet STRING, der sætter fokus på regional strategi- og policyudvikling inden for fødevarerområdet. For Region Midtjyllands vedkommende er det udviklingen af den danske fødevarerklynge, bl.a. med udgangspunkt i det vestdanske samarbejde, der er i centrum for analyser og politikudvikling.

Overordnet set forløber fødevarerinitiativerne under Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2018 som forventet.

### **Initiativer inden for Fødevarer**

- Udvikling af Region Midtjyllands tværregionale og nationale rolle inden for fødevareområdet (2015)
- Styrkelse af fødevarebranchens innovationskultur (2015)
- Udvikling af den danske fødevareklynge (2016-2018)
- Innovationsdrevet vækst i fødevarevirksomheder (2016-2018)
- Udvikling af lokale udviklingsplatforme for fødevarer – Engage Food (2016-2018)
- Interreg ØKS: Efterspørgselsdrevet innovation for højere kvalitet af okse- og lammekød

## **Udvikling af Region Midtjyllands tværregionale og nationale rolle inden for fødevareområdet (2015)**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Øget samspil og synergi mellem regionale og nationale fødevareinitiativer (Brobygger)
- Udnyttelse af MAX IV via DanMAX Beamline
- Baltic Blue Growth (Interreg Baltic Sea Region)

*Øget sammenhæng og synergi mellem regionale og nationale fødevareinitiativer (Brobygger)*

#### **Status**

Projektet forløber som planlagt, opgaverne afvikles til tiden og budgettet overholdes. Der er stor opbakning fra samarbejdspartnerne – herunder fødevareindustriens centrale partnere. Brobyggeren har med succes gennemført de i resultatkontrakten udspecificerede opgaver – herunder et stort projekt sammen med Bilka, hvor der er udviklet et nyt fødevarekoncept, hvor små fødevarevirksomheder får mulighed for i en periode at marketeste deres produkter med henblik på evt. at komme fast på hylderne i kædens butikker. Både Bilka og de mange fødevarereproducenter har været tilfredse, og Bilka forventer at fortsætte konceptet også efter Brobyggerordningen stopper.

Brobyggeren har endvidere tiltrukket et stort EU-projekt til Danish Food Cluster, og to mere forventes at være på vej inden udgangen af maj 2017.

Endelig har brobyggeren udfærdiget en brochure "Kom godt videre", der er en hjælp til SMV'er i fødevarebranchen. Brochuren giver et overblik over mulighederne for hjælp i erhvervsfremmesystemet. Publikationen guider i hjælp til udvikling baseret på, hvor man som virksomhed befinder sig: "Fra idé til virksomhed", "fra lille til større" og "ud i verden".

#### *Udnyttelse af MAX IV via DanMAX Beamline*

Udvikling af forskningsfaciliteterne følger tidsplanen, og projektet skrider planmæssigt fremad, hvad angår de resultatkrav, der knytter sig til formidling og videnuddredninger målrettet fødevarevirksomheder. Selvom de fleste outreach-aktiviteter først er begyndt efter kontraktens underskrivelse (ultimo december 2016), er der allerede opnået kontakt med flere interesserede virksomheder.

Aarhus Universitet har som operatør i andet halvår af 2016 og frem til udgangen af marts 2017 gennemført de aftalte aktiviteter og etableret et netværk af erhvervsfremmeaktører og virksomheder i et omfang, der fuldt ud imødekommer de opstillede målsætninger i forhold til medgået tid. Der er allerede igangsat to udredninger, der begge peger på, at DanMAX kan blive et attraktivt kvalitetssikrings- eller udviklingsredskab for de involverede virksomheder fremover. I forlængelse af en af udredningerne er der indsendt en ansøgning til Innovationsfonden om at starte et forskningsprojekt (ErhvervsPostDoc), der har til direkte formål at forberede et produktudviklingsforløb med brug af DanMAX faciliteterne. Projektet er dog ikke igangsat endnu, da det afventer svar fra fonden.

Fremdriften giver ikke anledning til justeringer i forhold til planerne for den kommende periode.

### *Baltic Blue Growth*

Udviklingsaktiviteterne i projektet er kommet godt i gang på tværs af partnerskabet i dette Østersø-Interreg medfinansierede projekt omkring produktion og raffinering af blåmuslinger i kompensationsopdræt i Østersøområdet.

Det danske partnerskab i projektet har midt i februar 2017 afholdt en vellykket og velbesøgt national workshop for virksomheder indenfor opdræt og forarbejdning af blåmuslinger, fiske- og fodervirksomheder, procesgrejsvirksomheder i relation til behandling af biomassen, logistikvirksomheder samt brancheorganisationer, videninstitutioner, staten, kommuner og regioner. Der var stor interesse fra de fremmødte i at høre og diskutere mulighederne for udviklingen af dette nye bioøkonomiske forretningsområde. Ligesom der kom nyt fra staten omkring regeringens lovinitiativ for kompensationsopdræt og disses fremtidige anvendelse som virkemiddel i Vandrammeplanerne. Endvidere præsenteredes to andre internationale kompensationsopdrætsprojekter omkring blåmuslinger, hvorefter det blev diskuteret, hvilke "huller" de tre projekter tilsammen dækkede med at vise/dokumentere opskaleringmulighederne, så egentlige kommercielle virksomheder og produkter kommer på markedet.

Generelt var budskabet fra de fremmødte virksomheder på tværs af Danmark, at dette forretningsområde står overfor en kæmpe vækst de kommende år, i takt med at de tre projekter på storskala/industrielt niveau leverer dokumentation for praktiske løsninger, som de alle på forskellige måder vil investere i.

Det forventes, at lignende workshops vil blive afholdt halvårligt i projektperioden for at formidle og diskutere projektets genererede viden.

### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet forløber som forventet.

## **Styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur (2015)**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- FFI 2015 – Styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur

*FFI 2015 – Styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur*

### **Status**

Innovationsmiljøet Future Food Innovation (FFI) rundede pr. 30. april 2016 sine aktiviteter under denne bevilling af, og der blev i foråret 2016 gennemført en slutevaluering af projektet ved COWI. Slutevalueringen viste, at projektets aktiviteter, der bl.a. omfattede facilitering af og støtte til innovationssamarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner, har været værdiskabende for virksomhederne og af høj kvalitet. Emnerne i de støttede samarbejder vidner om stor bredde: Udvikling af prototype af hygiejnisk pålægsmaskine til buffet mv., økologiske semi-convenience færdigretter m.fl.

Projektet er endnu ikke endeligt afsluttet regnskabsmæssigt, idet slutrapporteringen har været under behandling hos henholdsvis revision og Erhvervsstyrelsen siden sensommeren 2016. FFI's indsats er karakteriseret ved skræddersyede tilbud til virksomhederne, og de støttede innovationssamarbejder spænder således bredt med hensyn til samarbejdernes varighed og omfanget af videninstitutionernes deltagelse. Bl.a. dette forhold har været genstand for dialog i forbindelse med sagsbehandlingen af slutrapporten. Der er fra regionens side lagt ressourcer i at fremme dialogen mellem operatør og styrelsen, bl.a. for at sikre fælles begrebsforståelse. Ultimo marts har styrelsen godkendt udgifter vedrørende 7 af de i alt 11 støttede innovationssamarbejder. Et af de resterende projekter er pga. konkurs hos hovedpartneren ramt af større forsinkelse i afslutningen, mens de øvrige 3 snart forventes endeligt færdigbehandlet af styrelsen. Regionens slutudbetaling til projektet afventer således dette.

De deltagende virksomheder har under programmet oplevet meget lang udbetalingshorisont. Denne oplevelse – selvoplevet eller fortalt – vil evt. kunne påvirke programmets rekruttering af fremtidige deltagere negativt, uanset de positive resultater, der foreligger, bl.a. dokumenteret i COWI's slutevaluering.

### **Sekretariatets vurdering**

Inden for den relativt korte tidsramme som vækstforums 1-årige handlingsplan gav, har projektet skabt gode resultater i form af innovationssamarbejder, hvor det er lykkedes at skabe konkrete innovationer og arbejde med innovationskulturen hos virksomheder både med og uden forudgående erfaring med at indgå i vidensamarbejde. Målet om at skabe nye innovative virksomheder skal der løbende følges op på efter projektets afslutning, da dette først registreres, når de enkelte deltagervirksomheder har markedsintroduceret nyt produkt eller service, som var genstand for innovationssamarbejdet. Det bør i forhold til udvikling af fremtidige programmer indgå som læring, at de administrative omkostninger ved at gennemføre et 1-årigt strukturfondsfinansieret program (forlænget med 4 måneder til 16 måneder i alt) er meget store set i forhold til de positive resultater, der blev opnået under programperioden.

## **Udvikling af den danske fødevareklynge (2016-2018)**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Udvikling af fiskeri- og akvakultursektorerne i Danmark (2016-2018)

*Udvikling af fiskeri- og akvakultursektorerne i Danmark*

### **Status**

Projektet har nu været i gang i halvdelen af den 2-årige projektperiode, og desværre er operatørkredsen usikker på, om de kvantitative mål i kontrakten kan nås. Derfor er operatørkredsen nu i gang med at ændre procedurer for samarbejdet internt i konsortiet, så det kan sikres, at hjælpen til virksomhederne i forhold til at konkretisere og finde finansiering af udviklingsprojekter, virksomhederne ser behov for, rent faktisk resulterer i egentlige ansøgninger.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektets nuværende udfordringer er bl.a. udtryk for, at to regioners fødevareoperatører er i gang med at lære hinanden bedre at kende gennem fælles aktiviteter og i samarbejdet som konsortium. Dette tager noget tid, men de praktiske problemstillinger må ikke hindre hjælp til udvikling af sektorernes virksomheder.

Der er dialog i gang mellem Region Nordjylland, Region Midtjylland og operatørkredsen omkring kontrakten, herunder hvordan der kan ske justering af procedurer i konsortiet bag kontrakten, så flere virksomheder i de to sektorer og tilknyttede sektorer besøges, og operatørkredsen hjælper virksomhederne med at konkretisere projektansøgninger til løsning af virksomhedernes udfordringer.

Sekretariatet er opmærksom på, at operatørkredsen indenfor den kommende afrapporteringsperiode har et øget fokus på at levere konkrete resultater.

## **Innovationsdrevet vækst i fødevarevirksomheder (2016-2018)**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Future Food Innovation – FFI POP (Proof of Principle)
- Future Food Innovation – FFI Development (Proof of Concept)
- Future Food Innovation – FFI Growth (Proof of Business)
- Følgeforskning af Future Food Innovation (FFI) 2016-2017

*FFI 2016-18 – 3 bevillinger*

### **Status**

Generelt blev de tre programmer forsinket i opstartsfasen på grund af en lang sagsbehandlingstid. Aktiviteterne kom for alvor i gang efter EU-bevillingerne faldt på plads i henholdsvis juni 2016 (de to innovationsprogrammer POP og Development) og oktober 2016 (vækstplanprogrammet Growth).

På opgørelsestidspunktet pr. marts 2017 foreligger der ikke svar fra Erhvervsstyrelsen på behandling af 1. rapportering i projektet (perioden januar – oktober 2016), hvor projektaktiviteterne kun lige var kommet i gang. Den forsinkede opstart har medført tilsvarende forskydelse i forbruget på aktiviteter.

Rapporteringen til vækstforum bygger derfor primært på regionens halvårsmøde i marts 2016 med operatøren for de 3 programmer.

FFI har i forbindelse med de 3 nye programmer opgraderet bemanningen. FFI's styregruppe består fortsat af konsortiepartnerne Agro Business Park, Aarhus Universitet (Institut for Fødevarer og MAPP-centeret), Teknologisk Institut, VIFU, Danish Food Cluster og Væksthus Midtjylland. AU og Teknologisk Institut indgår dog ikke i styregruppen for FFI Growth.

#### *FFI POP:*

Status vedrørende aktiviteterne er, at styregruppen har bevilget støtte til 4 projekter under POP, med opstart i 2016. Projekterne under FFI POP har en ramme på op til 500.000 kr. Der har i 2016 været kontakt til en del virksomheder. Et eksempel på et af innovationsemnerne i projekterne under programmet er, hvordan man kan udvikle raps med lavt indhold af bitterstof direkte som bladgrøntsag, og hvilke forebyggende virkninger mod forskellige sygdomme, der findes i denne nye grøntsag "rapsbroccoli"?

#### *FFI Development:*

Styregruppen har bevilget støtte til 4 projekter under Development (der indholdsmæssigt svarer til den hidtidige Differentieringspulje). Projekterne under Development kan søge projekter på op til 1,5 mio. kr. De bevilgede projekter spænder over mange forskellige emner, et eksempel er udvikling af vegetabiliske produkter på quinoa.

#### *FFI Growth:*

Styregruppen har bevilget støtte til 2 vækstplanforløb under Growth-programmet. FFI har gennemført en del opsøgende og forberedende arbejde i 2016, og i løbet af efteråret er de første ansøgninger indkommet.

#### *Følgeforskning af Future Food Innovation (FFI) 2016 – 2017:*

Der gennemføres følgforskning af FFI's arbejde i 2016-17 med det formål at tilvejebringe viden om den faciliteringsproces, der er en del af FFI's bidrag i innovationsprojekterne.

Følgforskningen består dels af aktionsforskning i forhold til operatørens faciliteringspraksis og dels af følgforskning i forhold til deltagervirksomheders resultatskabelse. Der følges i regi af forløbet også op på resultatskabelse hos udvalgte af de tidligere virksomhedsdeltagere under den 1-årige FFI-bevilling i 2015. Følgforskningen bygger på de modeller og den læring, der blev resultatet af et forstudie til følgforskningen, gennemført i 2015.

I forhold til den oprindelige tidsplan fra juni 2016 har der været en forsinkelse i gennemførelsen af den del af de planlagte følgeforskningsaktiviteter, der fokuserer på at øge forståelsen af ny-igangsatte udviklingsforløb. Forsinkelsen kan henføres til en tilsvarende forsinkelse i godkendelse og igangsættelse af de udviklingsforløb, der knytter sig til FFI-projektperioden 2016-18. Ansøgningerne blev modtaget og behandlet af vækstforum i Region Midtjylland i efteråret 2015, og EU-bevillingerne faldt på plads i hhv. juni og oktober 2016.

Den del af følgeforskningsaktiviteterne, der vedrører opfølgning på resultatskabelse hos virksomheder, der tidligere har været i forløb hos FFI, forløber planmæssigt.

Overordnet har følgeforskningsindsatsen i den første periode haft fokus på at opnå en øget forståelse for og kvalificering af modeller og dynamikker tilvejebragt i forstudiet, herunder i forbindelse med følgende aktiviteter: 1) Præsentation og diskussion af findings og metodisk tilgang på akademisk konference i Torino, 2) Kvalificering af findings og udvikling af hypoteser fra forstudie gennem 3 workshops med samlet ca. 40 facilitatorer fra forskellige innovationsnetværk, Aalborg, 3) Præsentation af modeller og findings med praktikere og forskere, Boston.

Indsamling af empiri og analysearbejdet har bl.a. omfattet følgende aktiviteter:

- Observation og analyse af obligatorisk opstartsmøde for nye udviklingsprojekter
- Observation og analyse af initialmøde mellem facilitatorer og repræsentant for mulig ny casevirksomhed
- Planlægning og koordinering af forløb med nye casevirksomheder
- Løbende drøftelser af observationer og dele af findings med FFI medarbejdere og Region Midtjylland.

Grundet forsinket opstart af udviklingsaktiviteter i FFI-regi, er de planlagte formidlingsworkshops rettet mod FFI og medarbejdere hos Region Midtjylland endnu ikke gennemført. Frem for de planlagte 3 workshops foreslår følgeforsker, at der i stedet gennemføres 2 workshops i henholdsvis juni og september 2017, og at overskydende timer i stedet bruges i en mere direkte sparring med FFI-medarbejdere.

### **Sekretariatets vurdering**

Projekterne forløber som forventet. Den forsinkede opstart har dog betydet spildtid hos operatøren. Når den kommende effektmåling af vækstforums initiativer gennemføres, bør det sikres at målingen af programmer med stor tidsmæssig forskydning mellem ansøgning og bevillingstidspunkt sker med afsæt i bevillingstidspunktet. Derved sikres, at virksomhedernes performance måles på de tidspunkter, hvor de reelt har deltaget i programmerne.

## **Lokale udviklingsplatforme for fødevarer - Engage Food (2016-2018)**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Engage Food Øst
- Engage Food Midt/Vest

*Engage Food Øst*

### **Status**

Operatøren Food Organisation of Denmark (FOOD) har bygget indsatsen op om samarbejder på tværs af en række institutioner og organisationer. Aktiviteterne følger tidsplanen og bliver afholdt med den forventede kvalitet. Budgettet overholdes, og aktiviteterne har indtil nu vist deres værd i form af nye produktlanceringer og aftaler mellem virksomheder og afsætningsled i bl.a. detail. Virksomheden Nordisk Tang har blandt andet gennem en workshop med storkøkkener fået aftaler med to store cateringkoncerner i hus.

Engage Food Øst er ved at rodfæste sig i de lokale virksomheders bevidsthed, og de begynder nu at henvende sig selvstændigt. For at understøtte dette yderligere og for at vinde yderligere



opbakning til indsatsen har operatøren været på rundtur ved samtlige erhvervsråd for at introducere mulighederne i programmet for dem.

#### *Engage Food Midt/Vest*

Engage Food Vest drives af Business Region Midt/Vest. Forløbet har været præget af opstartsvanskeligheder ift. organisering og samarbejdet med de organisationer, videninstitutioner og virksomheder, som var en del af det oprindelige set-up.

Business Region Midt/Vest arbejder målrettet på at få projektet igangsat. Der foreligger en underskrevet resultatkontrakt.

#### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet forløber som forventet.

## **Interreg ØKS: Efterspørgselsdrevet innovation for højere kvalitet af okse- og lammekød**

### **Resultatkontakter med opfølgning**

- Efterspørgselsdrevet innovation for højere kvalitet af okse- og lammekød

*Efterspørgselsdreven innovation for højere kvalitet af okse- og lammekød*

#### **Status**

Projektet har med en dansk-svensk partnerkreds af virksomheder, organisationer og videninstitutioner fokus på at udvikle kvaliteten af naturkød i den tre-årige projektperiode 2016-2019. Projektet bygger på erfaringerne og resultaterne fra et netværks- og udviklingsprojekt støttet bl.a. af Region Midtjyllands fødevarerindsatsning ved navn "Smag på Landskabet" (2012-2015), som bl.a. resulterede i dannelsen af en landsdækkende forening ved samme navn.

Produktudviklingen, forarbejdningen og afsætningen af oksekød og lammekød fra dyr, der har været anvendt til naturpleje, kræver særligt innovationsfokus, så de store forretningsmæssige potentialer ved salg af denne særlige kødkvalitet kan udfoldes, således at dette kød kan tage konkurrencen op med traditionelt opdrættet kød og (ofte oversøisk) importeret kød.

Den øgede brug af kvæg og får i naturpleje, samt de særlige etiske problemstillinger knyttet til mælkeproduktionen i Danmark, gør det relevant at sikre innovation af produkter, så de øgede mængder naturkød kan afsættes til konkurrencemæssige priser og/eller til nye forbrugersegmenter. Denne innovation retter sig mod og involverer parterne i hele værdikæden, herunder – som titlen siger – forbrugerne, samt brugen af alternative afsætningsmuligheder.

#### **Sekretariatets vurdering**

Det har været en udfordring for det danske konsortium, at hovedansøgeren fra Danmark/Region Midtjylland var det danske GTS AgroTech, som blev lagt ind under Teknologisk Institut (TI) i samme periode, hvor EU-Interreg-bevillingen og kontrakten blev forhandlet på plads. TI ønskede ikke umiddelbart at bygge videre på dette forretningsområde eller være en del af partnerskabet bag projektet. Det er nu endt i en løsning, hvor aktiviteterne i den danske/midtjyske del af partnerskabet bag projektet er blevet reorganiseret med Økologisk Landsforening som leder fra Danmark, og hvor AU-MAPP-centeret omkring forbrugeradfærd og -involvering har overtaget flere af det danske partnerskabs aktiviteter.

Samlet set er det sekretariatets vurdering, at forretningsudviklingen og afsætningsfokus i innovationsprojektet er blevet styrket ved den endelige organisering i det danske partnerskab.



# Energi og klima

## **Status og samlet vurdering for indsatsområdet**

*Region Midtjylland står stærkt på energi- og miljøområdet, men det kræver en betydelig omstilling at få de forskellige energiformer til at spille sammen, og der skal store investeringer, teknologiuudvikling og nytænkning til. Indsatsen ved arbejdet med omstilling forventes at give gode muligheder for erhvervsvækst i regionen, da de midtjyske virksomheder har forudsætnin-  
gerne for at tage del i udviklingen og omsætte den til vækst og arbejdspladser.*

"Udviklingsprogram for underleverandører i vindmølleindustrien" blev indstillet til godkendelse af vækstforum i februar 2016 og godkendt af regionsrådet i marts 2016. Programmet har opnået Erhvervsstyrelsens bevilling af midler fra Regionalfonden i marts 2017. Der er igangværende forhandling vedrørende resultatkontrakt.

"Udviklingsprogram for bioøkonomien i Region Midtjylland 2016-2018" blev indstillet til godkendelse af vækstforum i august 2016 og godkendt af regionsrådet i februar 2017. Igangsætning af initiativet afventer Erhvervsstyrelsens bevilling af midler fra Regionalfonden.



# Kreative erhverv, ikt og turisme

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Målet med indsatsområdet er fortsat at udnytte og udbygge de tre områder i samarbejde med erhvervslivet og videnmiljøerne for løbende at medvirke til at skabe gode rammevilkår for de kreative erhverv, ikt-sektoren og turismebranchen. Fokus skal være øget brug af kreative og digitale kompetencer hos både private og offentlige virksomheder, samt på at videreudvikle kyst- og naturturisme og erhvervsturisme i forhold til kvalitet, udbud og kompetencer.

## Initiativer inden for kreative erhverv og ikt

### Kreative erhverv

#### Resultatkontrakter med opfølgning

- More Creative 2016-2018

#### Status

Den regionale erhvervsudviklingsindsats, More Creative understøtter forretningsudvikling af de kreative erhverv og de øvrige erhverv. More Creative drives af Væksthus Midtjylland i operatørskab med Seismonaut og består af fire partnerskaber med fokus på regionens kreative styrkepositioner inden for arkitektur, mode, design og digitale visuelle medier.

#### Resultater

De fire partnerskaber har konstitueret sig som velfungerende enheder med egne bestyrelser og er i gang med at involvere flere medlemmer, kommuner og erhvervs sponsorer i deres aktiviteter og finansiering af samme. Alle fire er i stop/go evalueringen vurderet som egnede til fortsættelse i 2017-18. Operatørskabets egne leverancer er dog stadig behæftet med en del vanskeligheder og forsinkelser.

**Sekretariatets vurdering** er, at der er brug for skærpet opmærksomhed på initiativet. Operatørskabet er udfordret på selve konstruktionen og det administrative grundlag for gennemførelse af projektet, og denne usikkerhed afføder problemer med udførelsen af de aftalte aktiviteter. Regionen er i tæt dialog med Væksthuset og Seismonaut og forventer en afklaring af, hvilke justeringer der evt. er behov for i nærmeste fremtid.

### Turisme

#### Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum godkendte på mødet den 15. juni 2016 den reviderede strategi "Ny VÆKST i turismen 2.0 - en strategi for en mere fokuseret og professionel turisme i Region Midtjylland frem mod 2020" og den nye "Handlingsplan 2016-2020 VÆKST i turismen 2.0 i Region Midtjylland".

Strategien uddyber og konkretiserer vækstforums vækst- og udviklingsstrategis overordnede beskrivelse for udvikling af turismen i Region Midtjylland. Strategien understøtter og supplerer de nye landsdækkende udviklingsselskabers strategier og den nationale strategi fastlagt af det Nationale Turisforum.

"Handlingsplan 2016-2020 Ny VÆKST i turismen 2.0 i Region Midtjylland" konkretiserer vækstforums Vækstplan 2016-2020's overordnede beskrivelse af turismeinitiativer og danner rammerne for gennemførelse af de konkrete regionale indsatser, der forventes igangsat. Den regionale turismehandlingsplan realiseres gennem udvikling af de tre forretningsområder Kyst- & naturturisme, Møde- & erhvervsturisme og Storbyturisme.

Desuden skal fire regionale styrkepositioner udvikle turismen, nemlig sammenhængen mellem Fødevarer og turisme, Kultur og turisme, IT/Digital og turisme samt Events og turisme.

De konkrete indsatser bliver baseret på at skabe udvikling indenfor produktudvikling, kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling samt øget branding, PR og synlighed.

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Kulturturisme 2.017: Delprojekt 1: Kulturturisten i centrum
- Kulturturisme 2.017: Delprojekt 2: Innovation i kulturturismens værdikæde
- Fra turismeøkonomi til erhvervs- & vidensturismeøkonomi (Aarhus)
- Fra turismeøkonomi til erhvervs- & vidensturismeøkonomi (Herning)
- Danske Turismekompetencer
- Turismebranchen – fra potentiale til vækst
- SportAccord Convention 2017
- EM i atletik for Masters
- Sailing World Championship 2018
- Værtsskab i Verdensklasse

#### *Kulturturisme 2.017: Delprojekt 1: Kulturturisten i centrum*

### **Status**

Projektet er forankret hos Fonden VisitAarhus og projektperioden er 9. november 2015 til 31. december 2018. Projektet er med til at udvikle og styrke fortællingen om kultur som en af grundstenene i forbindelse med tiltrækning af internationale gæster til hele regionen. Under hovedaktiviteten "Midtjyske signaturfortællinger" arbejder VisitAarhus tæt sammen med 13 kulturinstitutioner i Region Midtjylland om udvikling af fire signaturfortællinger, som har arbejdstitlerne 1) Danish Way of Life, 2) Local Ways to Global Art, 3) Guder og Gåder og 4) Besættelsestidens Midtjylland. Under hovedaktiviteten "Presse og kommunikationskoncepter" har VisitAarhus i et tæt samarbejde med VisitDenmark og Aarhus 2017 gennemført en omfattende indsats for tiltrækning og håndtering af kultur- og rejsejournalister. Desuden er der udviklet og testet en række koncepter til kommunikation og synlighed.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber stort set planmæssigt, men projektet er blevet forsinket i arbejdet med signaturfortællinger, hvilket har haft en konsekvens i forhold til kulturinstitutionernes tilmæssede medfinansiering. Det betyder, at projektet anmoder om et nyt budget, hvor medfinansieringen fra kulturinstitutioner er knap 1 mio. kr. mindre end budgetteret. Som konsekvens heraf bliver det samlede budget også 1 mio. kr. mindre og hovedaktiviteten "Midtjyske signaturfortællinger" bliver tilsvarende mindre. Budgetændringen betyder ikke ændringer i resultatkravene. Anmodning om budgetændring er forelagt ledergruppen i Regional Udvikling til beslutning.

#### *Kulturturisme 2.017: Delprojekt 2: Innovation i kulturturismens værdikæde*

### **Status**

Projektet er forankret hos Fonden VisitAarhus og projektperioden er 9. november 2015 til 31. december 2018. Projektet understøtter innovation og samarbejde omkring synlighed, tilgængelighed og afsætning af regionens kulturtilbud til især internationale kulturturister. Projektet er ved at udvikle og teste en regional bookingportal, et regionalt oplevelses- og fordelskort og et gæstemonitoreringskoncept.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber planmæssigt. I forhold til budgettet er der behov for en mindre justering, idet der har været færre udgifter i 2016 end budgetteret. Der er indgået aftaler med eksterne konsulenter som forudsat, men faktureringen sker i rater og derfor har projektet bedt om en ændring af budgettet, som indebærer en forskydning af udgifter i 2017. Anmodningen om budgetændringen er godkendt administrativt.

#### *Fra turismeøkonomi til erhvervs- & vidensturismeøkonomi (delprojekt Aarhus)*

## **Status**

Projektet er forankret hos Aarhus Kommune og projektperioden er 15. august 2016 til 31. december 2018. Aarhus Kommune har valgt VisitAarhus til at gennemføre de konkrete aktiviteter i projektet. Projektet består af de fem indsatsområder: 1) Vækstpartnerskaber, 2) Erhvervs- turisme til storhospitalet, 3) Udvikling af tilbagevendende messer, kongresser, konferencer og møder, 4) Outreach og business events og 5) Dataindsamling og vidensudvikling. Projektet er kommet godt i gang og samarbejdet mellem Herning og Aarhus er startet godt op.

## **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatets vurdering, at projektet er godt i gang med at indfri resultatkravene. Der er givet bud på 23 konferencer, hvoraf 15 er vundet, 3 er tabt og 5 er endnu ikke afgjort. Målet i hele projektperioden er at vinde 40 kongresser til Aarhus/Region Midtjylland. Desuden er VisitAarhus engageret i udviklingen af tre tilbagevendende konferencer inden for de regionale styrkepositioner (Fødevarer, Kreativitet/IKT og Life Science). Alle resultatmål er overholdt, men der er en lille forskydning i aktiviteter og økonomi, som bliver indhentet i løbet af 2017. Det betyder, at projektet har anmodet om en budgetændring, hvor der overføres midler fra 2016 til 2017. Anmodningen om budgetændringen er godkendt administrativt.

*Fra turismeøkonomi til erhvervs- & vidensturismeøkonomi (delprojekt Herning)*

## **Status**

Projektet er forankret hos Herning Kommune og projektperioden er 15. august 2016 til 31. december 2018. Projektet er startet op i november 2016 og er nu godt i gang. Herning Kommune gennemførte i sidste kvartal 2016 et udbud for at finde en operatør til at stå for den konkrete gennemførelse af aktiviteterne i projektet. Kommunen valgte VisitHerning sammen med Messecenter Herning MCH som operatør. Projektet består af de fem indsatsområder: 1) Vækstpartnerskaber, 2) Erhvervs- turisme til storhospitalet, 3) Udvikling af tilbagevendende messer, kongresser, konferencer og møder, 4) Outreach og business events og 5) Dataindsamling og vidensudvikling. VisitAarhus er gennemførende på indsatsområde 2) Erhvervs- turisme til storhospitalet. Projektet er kommet godt i gang og samarbejdet mellem Herning og Aarhus er startet godt op.

## **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatets vurdering, at projektet forløber planmæssigt. Der er udviklet en ny teknologi/elektronikmesse "Electronic of Tomorrow", som vil finde sted i efteråret 2017. Messen udvikles i samarbejde med en gruppe bestående af bl.a. brancheorganisationer, Ingeniørforeningen IDA og Dansk Industri. På Formland Spring messen i februar 2017 blev det nye kuraterede high-end koncept ONE lanceret. ONE havde 46 udstillere fordelt i to haller, hvilket er 24 % mere end forventet. Det nye koncept blev en stor succes blandt de besøgende og udstillerne var meget tilfredse. Der var en stigning i antal internationale besøgende på 13 % i forhold til Formland Spring 2016. Som led i arbejdet med at brande den midtjyske region som centrum for business events mv. er der udarbejdet et brandmagasin. Desuden har projektet udviklet og afprøvet en besøgs-app, som udover at medvirke til at professionalisere Hernings mødeprodukt gennem øget convenience og bedre besøgsoplevelse også skal anvendes til indsamling af data med henblik på at få en dybere forståelse af messedeltageres adfærd. I forhold til budgettet er der brugt færre midler i 2016 end budgetteret, men projektet forventer at indhente forsinkelsen i 2017 og det vurderes ikke at få indflydelse på hverken tidsplan eller gennemførelse af aftalte aktiviteter. Anmodningen om et ændret budget er godkendt administrativt.

*Danske Turismekompetencer*

## **Status**

Projektet er forankret hos Dansk Kyst- og Naturturisme og projektperioden er 2. december 2015 til 31. december 2019. Projekttilsagnet fra Erhvervsstyrelsen blev tildelt i december 2016 mod forventet i august 2016 på grund af et forbehold fra Region Hovedstadens side om, at deres medfinansiering var under forudsætning af, at alle regionerne deltager i det tværregionale projekt. Da Region Sjælland, som overgangsregion, ikke kunne være en del af samme ansøgning, kører der i 2017 en særskilt proces for dem. Det har betydet, at Region Hovedsta-

den for nuværende er skrevet ud af ansøgningen, således at projektet kunne få tilsagn og blive igangsat i Vestdanmark og Bornholms Regionskommune. Det har imidlertid betydet forsinkelser, og der har været en tilbageholdenhed med at sætte projektets virksomhedsrettede aktiviteter i gang.

### **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatet forventning, at projektet indhenter forsinkelserne i løbet af projektperioden.

#### *Turismebranchen – fra potentiale til vækst*

### **Status**

Projektet er forankret hos Dansk Kyst- og Naturturisme og projektperioden er 25. maj 2016 til 31. december 2017. Projektet burde have været igangsat, men har afventet bevillingen af et større vstdansk socialfondsprojekt – Danske Turismekompetencer. Projektet ønskes forlænget med 6 måneder frem til 1. juni 2018. I økonomiopfølgningen er der angivet nyt forslag til budget frem til 2018.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber ikke som forventet, da projektet var forventet igangsat som en forudsætning for at modne turismevirksomhederne til det vstdanske socialfondsprojekt. Projektet kommer nu til at køre sideløbende med projektet Danske Kompetencer. Projektejer har ikke turdet igangsætte projektet – Turismebranchen fra potentialer til vækst via kompetence før end de modtog et endeligt tilsagn fra Erhvervsstyrelsen på projektet Danske Turismekompetencer. Danske Turismekompetencer har været ramt af adskillige problemstillinger i processen, blandt andet trak Region Hovedstaden og Region Sjælland sig efter ansøgningen var indgivet til Erhvervsstyrelsen. Det forventes, at projektet ved en forlængelse af projektperioden kan gennemføres som planlagt – dog forsinket.

#### *SportAccord Convention 2017*

### **Status**

Projektet er forankret hos Aarhus Kommune og projektperioden er 1. oktober 2016 til 31. december 2017. Aarhus Kommune og Sport Event Denmark er vært for den internationale sportskonference Sport Accord Convention (SAC) der afholdes den 2. til 7. april 2017 med deltagelse af over 100 internationale sportsforbund. I resultatkontraktopfølgningen pr. 1. marts 2017 er forventningen, at der vil være 1500 deltagere i konferencen baseret på registreringer af tilmeldinger. Der er etableret samarbejde om at synliggøre regionale styrkepositioner og kobling til det regionale møde-og erhvervssturismeprojekt. Rettighedsudgifter er i forhold til budgettet steget med 100.000 kr. på grund af højere kurs på Sfranc.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber som forventet.

#### *EM i atletik for Masters*

### **Status**

Projektet er forankret hos Aarhus Kommune, Aarhus Events og projektperioden er 1. august 2016 til 1. september 2018. Der er først endelig opfølgning på resultatmål pr. 1. september 2017. I økonomiopfølgningen er der angivet nyt forslag til budget med en mindre ændring til den samlede budgetsum på i alt på 150.000 kr. Det mindre budget skyldes primært færre udgifter til lønninger og diverse. I forhold til finansieringen forventes der ikke længere finansiering fra andre kilder end de angivne, men der er opnået højere sponsorater, barteraftaler og hotelprovisioner end forventet, hvorfor budgettet balancerer.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber som forventet.



## *Sailing World Championship 2018*

### **Status**

Projektet er forankret hos Aarhus Kommune, Aarhus Events og projektperioden er 1. august 2016 til 1. september 2018. Der er først endelig opfølgning på resultatmål pr. 1. september 2018. I økonomiopfølgningen er der angivet nyt forslag til budget. Budgettet er mindsket med i alt 1.291.000 kr. fra godt 44 mio. kr. til 43 mio. kr., dette skyldes primært færre udgifter til diverse. I forhold til finansieringen er der budgetteret med 1 mio. kr. mindre fra Aarhus Kommune samt 1 mio. kr. mindre fra fonde og sponsorater. Der er dog opnået godt 3 mio. kr. i ekstra tilskud fra andre finansieringskilder, hvorfor budgettet balancerer.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber som forventet.

## *Værtskab i verdensklasse*

### **Status**

Projektet er forankret hos Ringkøbing-Skjern Kommune og projektperioden var den 1. april 2015 til 31. august 2016. Antallet af feriehusovernatninger i Ringkøbing-Skjern Kommune er steget med 4,5 % fra 2014 til 2015. Kommunen er rykket fra en femte- til en fjerdeplads over Danmarks største turismekommuner målt på omsætning og er en af Danmarks største kystferiedestinationer. I projektperioden er der sket en stigning i antallet af private investeringer i turismen. Det gælder både mindre virksomheder, der har udvidet med nye produktudbud og aktivitetstilbud på tværs af værdikæden, og det gælder store investeringer, som er blevet modnet i projektet. Projektet har desuden været med til at udvikle brand og logo for Ringkøbing Fjord Turisme således, at brandet "Mærk Vesterhavet" er blevet det bærende i destinationen. Et styrket brand har været med til at styrke identiteten hos destination og turismeerhverv og det har været med til at give et styrket værtskab.

### **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatets vurdering, at projektet er gennemført som forventet, og at det er afsluttet med flere resultater end forventet i forhold til kravene i resultatkontrakten.



# Innovation og forretningsudvikling

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Målet med indsatsområdet er at skabe flere vækstvirksomheder og mere samarbejde på tværs af sektorer og brancher ved at udnytte vækstpotentialet i de samfundsmæssige og den globale bevægelse mod bæredygtig omstilling.

## Initiativer inden for Innovation og forretningsudvikling

- Sundhedsinnovation
- Cirkulær Økonomi

## Sundhedsinnovation

### Resultatkontrakter med opfølgning

- Circular co-creation

### Status

Initiativet "Circular co-creation" skal bistå virksomheder i at udvikle innovative løsninger og services, der kan dække identificerede kunde-/markedsbehov på sundheds- og velfærdsområdet. I overensstemmelse med Vækstplan 2016-2020 skal initiativet virke i krydsfeltet mellem sundhed og de fokuserede væstklynger, herunder fødevarer, IT og de kreative erhverv (fx animation).

Initiativet, der har MedTechInnovation Consortium (MTIC) som operatør, er påbegyndt i september 2016 og afsluttes medio 2019.

### Resultater

Initiativet er i god fremdrift og har generelt realiseret de opstillede mål for perioden indenfor initiativets hovedaktiviteter. Dog har videninstitutioner og virksomheder endnu ikke bidraget til realiseringen i det budgetterede omfang.

### Sekretariatets vurdering

MTIC er en stærk spiller inden for sundhedsinnovation og erhvervsudvikling, og består af 14 kommuner, VIA, AU og Region Midtjylland samt virksomhedsdeltagelse i bestyrelsen. Det er Sekretariatets vurdering, at initiativet, efter en lidt tøvende start, vil opnå den forventede fremdrift og de opstillede mål.

## Cirkulær Økonomi

### Resultatkontrakter med opfølgning

- Rethink Business – Fokuseret værdikædesamarbejde – design for optimal ressourceudnyttelse
- Rethink Business – "Kommunepuljen"
- Udvikling og test af model for værdikædesamarbejde om affald som ressource

### Rethink Business

I Rethink Business er der flere indsatser, der indbyrdes understøtter hinanden med at fremme cirkulær økonomi:

- Design for Disassembly (DfD), hvor der arbejdes med nye grønne forretningsmodeller med fokus på at designe materialer og produkter, så de kan indgå i vedvarende og optimerende ressourceforløb. Dette projekt er afsluttet ved udgangen af marts 2016.
- Et nyt projekt "Fokuseret værdikædesamarbejde – design for optimal ressourceudnyttelse", der udvider og skalerer indsatsen fra DfD. Initiativet er først ved at starte og afrapporteres derfor ikke ved denne status.

- Kommunepuljen, hvor der tages udgangspunkt i den kommunale efterspørgsel til at fremme virksomhedernes mulighed for en cirkulær økonomiorienteret produktion og service.
- Alle indsatser udspringer af "Rethink Business - Join the Circular Economy Revolution (2012-2014)", der blev sat i verden for at styrke smv'ernes innovation, grønne forretningsudvikling og vækst. Initiativet bestod af to hovedspor – 1) aktiviteter rettet mod konkrete virksomheder og 2) aktiviteter, der skulle fremme kommunal efterspørgsel og offentlig-privat samarbejde på området.

### *Rethink Business – Fokuseret værdikædesamarbejde – design for optimal ressourceudnyttelse*

#### **Status**

Projektet er treårigt. Som operatør har Region Midtjylland Lifestyle & Design Cluster, Herning i et samarbejde med Væksthus Midtjylland. Projektet bygger videre på erfaringerne fra Rethink Business – Design for Disassembly, der blev gennemført som et etårigt projekt i 2015. Projektets fokus er at identificere og hjælpe virksomheder til at skabe grønne forretningsmodeller med afsæt i bedre design og ressourceoptimering. Intentionen er at bruge materialer og produkter, der er så rene som muligt, og sikre at produkterne kan repareres, fornyes og genbruges så længe som muligt – og siden, når de er udtjent, kan skilles ad i så rene ressourcebestanddele, som overhovedet muligt – og i bedste fald returneres til ny produktion. Målet er at øge den enkelte smv'ers energi- og ressourceeffektivitet, branding m.m. Projektet er medfinansieret af EU midler. Der gennemføres 2 forløb med hver 15-20 virksomheder. Et forløb varer 16-17 mdr. og rummer fire faser: Screening; Ressourceprofil; Grøn forretningsmodel og matchmaking: viden, læring og kommunikation.

#### Resultater

Projektet er startet medio 2016. I alt 40 virksomheder har været kontaktet og det første hold på i alt 16 er ved at lægge sidste hånd på deres grønne forretningsmodel. Hold 2 startes i september 2017. Virksomhederne repræsenterer et bredt spekter af brancher, størrelser og geografiske lokationer i regionen. Der er således både virksomheder med over 100 ansatte og nye iværksættere. Virksomhederne dækker geografisk fra Samsø til Skjern/Tarm og fra Norddjurs til Silkeborg. I selve arbejdet med virksomhederne indgår der – udover operatørens eget konsulentteam – 9 forskellige teams af konsulenter valgt af virksomhederne. De 16 virksomheder har været samlet til et kick-off seminar. Operatøren har varslet et skifte i operatørteamet, som administrationen endnu ikke endeligt har taget stilling til.

#### **Sekretariatets vurdering**

Sekretariatet konstaterer, at projektet stadig er ca. 3 måneder forsinket, grundet en forsinket projektopstart, men vurderer, at Life Style & Design Cluster har opnået fine resultater og at deres planer for opstart af hold to virker lovende, da mange virksomheder er i pipeline. Projektet har anmodet om forlængelse af projektperioden med 2 måneder, hvilket bevilges.

### *Rethink Business – Kommunepuljen*

#### **Status**

I Danmark udfører kommunerne mange vigtige miljø- og samfundsopgaver. Det medfører samtidigt et stort indkøb og forbrug af forskellige produkter og ydelser. Den position betyder, at kommunerne kan spille en vigtig rolle i omstilling til et mere bæredygtigt samfund. F.eks. gennem undervisning, miljøforvaltning, indkøbspolitik, erhvervsservice og ressourceplanlægning.

I kommunen kan arbejdet med cirkulær økonomi bl.a. føre til mere effektive og helhedsorienterede miljøløsninger, nye erhvervs- og beskæftigelsesmuligheder, nye arbejdsgange og procedurer samt nye alliancer og partnerskaber med virksomheder, borgere og foreninger - og økonomiske besparelser.

Der er af fire omgange igangsat i alt ni projekter på det kommunerettede spor med fokus på at fremme Cirkulær Økonomi. Der er fortsat opfølgning på fire projekter.

De fire projekter med opfølgning er:

- Aarhus kommunes projekt "Lisbjerg – en modelby for cirkulær økonomi". Startede i 2015
- Syddjurs kommunes projekt "Fremtidens Hus". Afsluttet ved udgangen af 2016
- Samsø Kommune "Full Circle". Startede i 2016
- Midttransport, Aarhus Universitetshospital "Brugte møbler skal have nyt liv". Startede i 2016.

#### *Aarhus Kommune – Lisbjerg*

Aarhus Kommune samarbejder med boligforeningen Ringgaarden om at indarbejde principper for cirkulær økonomi i et boligbyggeri i Lisbjerg ved Aarhus. Kommunen opsamler læring og erfaring, der kan danne baggrund for formulering af cirkulære principper for den nye bydel i Lisbjerg. Projektet afsluttes ved udgangen af juni 2017.

På baggrund af research nationalt og internationalt arbejder projektgruppen på at færdiggøre to cirkulær økonomiske inspirationsguides. Den ene til bygherrer og den anden til beboere i boligbyggeriet i Lisbjerg. Guiden til bygherrer vil fremover indgå i udbudsmaterialet til byggerier i Lisbjerg. Arbejdet med de to guides har bl.a. givet input til delstrategien bæredygtighed og cirkulær økonomi i den kommende udviklingsplan for Lisbjerg. Denne ventes offentliggjort i maj 2017 og er udarbejdet med Realdanias byudviklingsværktøj som både en fysisk og en strategisk plan.

#### *Syddjurs Kommune – Fremtidens Hus*

Syddjurs Kommune vil finde nye veje til at formidle og udbrede kendskabet til en række nye, cirkulære teknologier og produkter i byggeriet. Det er ambitionen, at projektet skal give erhvervslivet internationale forretningsmuligheder, baseret på de nye teknologier. Projektet er tilknyttet et større projekt, finansieret af Miljøministeriet og Realdania, "Fremtidens Hus", der opføres i landsbyen Friland.

Projektet er afsluttet ved udgangen af 2016 og der er arbejdet med at udbrede kendskabet til og informere om de bæredygtige teknologier og resultaterne i Fremtiden Hus. Der er bl.a. produceret en dokumentarfilm; gennemført åbningsevent og foredrag med mere end 600 deltagere; Etableret virksomhedsnetværk; Inspireret til projektidé med 100 interessenter om at etablere alternativ produktion, bosætning og kultur ("Grobund"); Kommunikeret om test af spildevandsanlæg som bl.a. har medført en ansøgning om at gennemføre et projekt, der skal reducere spildevandsudledning rundt om i verden. Resultaterne fra projektet indgår i kommunens nye erhvervs politik og i udmøntningen af handlingsplanen.

#### *Samsø Kommune – Full Circle*

Samsø Kommune vil være den første cirkulære lokaløkonomi i verden med en fuldt ud forankret og implementeret cirkulær økonomi. Der arbejdes således i tre spor 1) Cirkulær kommune 2) Cirkulært Erhvervsliv 3) Cirkulær myndighed.

Projektet har gennem hele projektperioden været udfordret af at få en tilstrækkelig bred tværorganisatorisk forankring, men projektledelsen vurderer, at med topledelsens fokuserede opmærksomhed og projektets forlængelse til juni 2017, vil projektets lovede resultater nås. Alle chefer har således fået pålagt at pege på et fyrtårnsprojekt og andre projekter, der kan holde opmærksomheden fast i det daglige arbejde. Ligeledes er der udarbejdet roadmaps, der med milepæle frem til 2023 beskriver hvad man vil opnå og forbedre på områderne a) materialesundhed b) materialelegnanvendelse c) vedvarende energi d) vandhåndtering og e) social ansvarlighed.

#### *Aarhus Universitetshospital – Brugte møbler skal have nyt liv*

Midttransport, Aarhus Universitetshospital vil belyse, analysere og udvikle på møblers levetid og sammen med erhvervsvirksomheder og andre interessenter, interne og eksterne, gennemføre eksperimenter med, hvordan møbler og materialer kan genbruges, så værdierne bliver bevaret bedst muligt.

Projektet er afsluttet og afventer den endelige revisorgodkendelse. Projektet har overordnet nået aktivitetsresultaterne og der ligger en uddybende rapportering om hvad der gjort og opnået. Således opereres der eksempelvis med en ny model for at lukke ressourcekredsløbet, som består af fire trin: 1) It system, der giver overblik over møblerne i dag og som fremmer direkte genbrug 2) Renovering af møbler gennem privat, socialøkonomisk virksomhed, der returnerer møblerne til fortsat brug 3) salg af møbler til privat virksomhed, som videresælger med afregning til regionen 4) donation til NGO.

Projektets resultater er videreformidlet til centrale personer på Viborg Sygehus, der kan bringe resultaterne videre og i spil.

### **Sekretariatets vurdering**

Sekretariatet vurderer, at Rethink Business – kommunepuljen er et initiativ, der for få midler har og er i stand til at knytte an til og forstærke erhvervsudviklingsaktiviteter, som kommunerne har gang i eller står overfor at sætte i værk.

*Udvikling og test af model for værdikædesamarbejde om affald som ressource*

### **Status**

Projektet har fokus på innovations- og forretningspotentialerne i affald. Formålet med projektet er at udvikle og teste en model for, hvordan aktørerne langs værdikæder/materialestrømme kan skabe forretningsmæssig og anden værdi af affald og restfraktioner. Der skal ske øget genanvendelse og størst mulig værdiskabelse af materialerne. Det konkrete testfelt er emballageplast og teststedet er Aarhus Universitetshospital (AUH), som et centralt omdrejningspunkt for håndtering, værdiskabelse m.m. af emballageplast. AUH er operatør på projektet.

Modellen skal udvikles og testes i et samarbejde mellem aktører langs hele værdikæden, dvs. producenter, leverandører, indkøbere, forskellige personalegrupper på AUH, affaldshåndteringselskaber, oparbejdnings- og genvindingsvirksomheder m.fl.

### **Resultater**

Projektets organisering er på plads med projektledelse og COWI som eksterne konsulenter i.f.t. viden om cirkulær økonomi, plast, brugerinddragelse og forretningsudvikling m.m. Der er gennemført en kortlægning og sortering af plastemballage på AUH. Genanvendelsesvirksomheder har vurderet at der skal renere fraktioner til før det kan genanvendes. Der er udfordringer med antallet af leverandører (160+) og at plastemballagen ofte er sammensat af mange forskellige typer plast. Der er nu udvalgt fem typer emballageplast og sammen med Regionens Indkøbsafdeling identificeret og indledt dialog med leverandørerne. AUH's projektleder er i tæt samarbejde med Healthcare Plastic Recycling Council (HPRC), som er en forening med store, globale leverandører til sundhedsvæsenet. Samarbejdet er vigtigt i.f.t. bl.a. viden og dialog om genanvendelse af plast og mulighederne for at redesigne plast eller bruge andre plasttyper, der gør genanvendelse mulig i fremtiden og skaber nye forretningsmuligheder.

### **Sekretariatets vurdering**

Sekretariatet vurderer, at projektet er i god fremdrift og har leveret de forventede delresultater og formålet at tilføre projektet.

## **Virksomhedsrådgivning og netværk**

### **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Virksomhedsudviklingsprogrammet 2015

*Virksomhedsprogrammet 2015*

### **Status**

Formålet er at øge antallet af vækstvirksomheder i region Midtjylland gennem realisering af virksomhedernes internationale vækstpotentiale. Programmet gennemføres af Væksthus Midtjylland og med et konsortium bestående af Innovationsnetværket for Produktion, Dansk Materialenetværk, Innovationsnetværket for Livsstil, Bolig og Beklædning, INBIOM samt Food

Network. Initiativet løber i perioden fra 1. januar 2015 (reel opstart oktober 2015) og er forlænget til 30. april 2017 (projektet har netop anmodet om forlængelse til 30. juni 2017 – afventer tilbagemelding fra ERST).

#### Resultater

Der er i perioden siden sidste afrapportering igangsat/afsluttet 3 basismoduler og ingen træningscamps. Der er i perioden igangsat/afsluttet 66 individuelle rådgivningsforløb og 3 vækstsparringsforløb. Der er gennemført 2 vækstgrupper. Der er afsluttet 1 strategisk netværk, fase 1 og igangsat 3 strategiske netværk, fase 2.

#### **Sekretariatets vurdering**

Programmet er kommet godt i gang og har godt fat i målgruppen. En yderligere forlængelse af projektet skyldes tilbageløb af midler og gør det muligt at afslutte alle forløb på tilfredsstillende vis.





# Iværksætterier og kapital

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil skabe bedre vilkår for, at flere perspektivrige virksomheder kommer ind i solide vækstforløb og udvikler sig til vækstvirksomheder. En række analyser viser at iværksættere, der får tilført ledelsesmæssig og strategisk/forretningsmæssig rådgivning og sparring undervejs i virksomhedens udviklings- og vækstfaser, har en større sandsynlighed for at komme ind i progressive vækstforløb. Indsatsområdet skal derfor sikre, at adgangen til rådgivning og risikovillig kapital for iværksættere og nystartede virksomheder forbedres. Indsatsområde indeholder også initiativer for at styrke innovation og entreprenørskab i uddannelsessystemet.

## Resultatkontrakter med opfølgning

- Iværksætterprogram 2015
- Scale-up Denmark
- Navitas Science & Innovation
- InkubatorMidt
- Entreprenørskab i uddannelser
- Innomatch
- Science for society

### *Iværksætterprogram 2015*

#### Status

Iværksætterprogrammet har til formål at sikre, at flere perspektivrige iværksættere kommer ind i solide vækstforløb og udvikler sig til vækstvirksomheder.

Hovedaktiviteten udgøres af individuelle rådgivningsforløb til nystartede virksomheder og omfatter tilbud om køb af specialiseret rådgivning inden for områder som forretningsstrategi, markedsvurdering, strategiudvikling m.v. Herudover tilbydes iværksættere også deltagelse i campforløb, vækstgrupper og Platoforløb.

Iværksætterprogrammet indeholder desuden en række initiativer med fokus på kapitalformidling, herunder tilbud om tilknytning af en kapitalcoach for iværksættere med behov for risikovillig kapital, facilitering af Business Angels Netværk og afholdelse af masterclasses og springboards.

#### Resultater

Der er i perioden gennemført 79 individuelle rådgivningsforløb, 6 mentorforløb, 1 vækstgruppe, 24 kapitalcoachforløb og 32 investeringscase er præsenteret for Business Angel netværket.

#### Sekretariatets vurdering

Projektets kollektive forløb er gennemført som planlagt, mens bevillingerne på de individuelle rådgivningsforløb ligger under det forventede niveau. Det forventes, at operatøren søger om forlængelse af projektet.

### *Scale-up Denmark*

#### Status

Scale-up Denmark er et tværregionalt eliteprogram for iværksættere og mindre virksomheder med et ekstraordinært vækstpotentiale. Der blev i august 2016 indgået kontrakter med de første 10 træningscentre, der skal tilbyde acceleratorforløb til landets mest lovende vækstvirksomheder. I Midtjylland er der faglige specialiseringer inden for smart industri, cleantech og fødevarer.

Der har i perioden været fokus på at få igangsat et godt samarbejde imellem de operatører, der skal udføre aktiviteterne i projektet, ligesom der er brugt ressourcer på at få sikret den administrative kapacitet til gennemførelse af projektet.

## Resultater

Ved udgangen af februar måned er der efter screening af 540 virksomheder igangsat acceleratorforløb for i alt 58 virksomheder. 15 af disse kommer fra Midtjylland, og de fordeler sig inden for smart industri, fødevarer, energieffektive teknologier, offshore og it-området.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet er kommet godt fra start og kører planmæssigt.

#### *InkubatorMidt*

### **Status**

Projektet er gennemført i 2015 – 2016 og afsluttet med en evaluering. Midtjysk inkubatorprogram "InkubatorMidt" var et tilbud om intensiv vejledning af perspektivrige iværksættervirksomheder med tilknytning til forsker- og udviklingsparkerne. Dertil indeholdt programmet mentorforløb, netværksarrangementer og hjælp vedrørende kapital til iværksættere. Der var stor interesse fra iværksætternes side for at deltage i projektet og mange deltagere har som resultat af deltagelse i programmet tiltrukket kapital, styrket sine forretningsmæssige kompetencer og opbygget stærke relationer.

## Resultater

Ved hjælp af "InkubatorMidt" har 228 iværksættere fået vejledning om forretningsudvikling ligesom en række netværksarrangementer med i alt 1160 deltagere er afholdt i parkerne. 74 mentorforløb er gennemført i inkubatorMidt, hvor iværksætteren kobles med en ekstern erfaren mentor og 37 iværksættere har fået hjælp til at skaffe adgang til kapital.

### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet er gennemført tilfredsstillende.

#### *Navitas Science & Innovation*

### **Status**

Projektet forløber planmæssigt. De ydelser og aktiviteter, som er igangsat i løbet af projektets periode, er afviklet inden for den tidsramme, som blev sat, og de er afviklet i et tilfredsstillende omfang og en kvalitet som forudsat. NSI har dog i denne periode fokuseret på at kvalificere og kvalitetssikre de tilbud, de har til deres iværksættere, hvilket har betydet, at de har haft mindre fokus på at optage nye studerende i studentervæksthuset. Samlet set lever NIS dog helt op til resultatkravene.

## Resultater

7 studerende har i perioden været tilknyttet iværksætermiljøet Startup Factory med henblik på udvikling af en forretningside. For hele 2016 er tallet 109 studerende. Der har været afholdt 11 større iværksætterarrangementer med over 3.000 deltagere. 9 virksomheder har i indeværende periode indgået et samarbejde med Navitas Science & Innovation om et forsknings/udviklingsprojekt. Herudover har 100 virksomheder deltaget i innovationsprojekter.

### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet kører tilfredsstillende.

#### *Entrepenørskab i uddannelser*

### **Status**

Projektet Entrepenørskab i uddannelserne blev igangsat i efteråret 2016 og gennemføres af et konsortium bestående af 7 videregående uddannelsesinstitutioner. Projektet har til formål at styrke de studerendes innovative kompetencer og motivere og uddanne flere studerende til at starte egen virksomhed. Indsatsen for at fremme entrepenørskab i uddannelser indeholder

følgende: Udvikling og implementering af undervisningsforløb, etablering og videreudvikling af studentervæksthuse og kompetenceudvikling af undervisere.

#### Resultater

Der har i den første projektperiode været fokus på projektorganisering og etablering af Advisory Board, konsortiegruppe, mv. Fra semesterstart 2017 har studentervæksthusene i projektet arbejdet med udvikling og implementering af aktiviteter for studerende og samarbejdspartnere. 170 studerende har deltaget i entreprenørskabsundervisning, 165 studerende indgår i iværksætterforløb i studentervæksthusene og 7 studerende har oprettet CVR-numre i projektperioden.

#### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet kører tilfredsstillende.

#### *Innomatch*

#### **Status**

Innomatch er et skandinavisk Interreg-projekt, der har til formål at øge innovationskapaciteten i små virksomheder ved at bringe studerende i spil som innovationsressource. Projektet gennemføres af 9 danske og svenske videregående uddannelsesinstitutioner.

Hovedaktiviteten i projektet omfatter innovationssamarbejder mellem små virksomheder og studerende. En stor andel af nye og små virksomheder har behov for ny viden og et højere innovationsniveau. De er dog ofte kendetegnede ved at have begrænsede ressourcer, både økonomisk og videnskæssigt og har dertil ikke tradition for at samarbejde med videninstitutioner. Her kan interaktionen med kompetente studerende være en attraktiv og kosteffektiv metode til at få tilført ny viden.

#### Resultater

I perioden har i alt 90 virksomheder deltaget i innovationssamarbejder, hvor studerende løser en innovationsudfordring for en mindre virksomhed.

#### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet kører tilfredsstillende.

#### *Science for society*

#### **Status**

Science for society er et skandinavisk Interreg-projekt, med fokus på at øge værdiskabelsen fra forskning gennem en indsats rettet mod ph.d.-studerende og post docs. Projektet gennemføres af 4 danske, svenske og norske universiteter.

#### Resultater

Projektet har afholdt en række events og tiltag målrettet ph.d.-studerende og der er gennemført aktiviteter, der har til formål at øge samarbejdet mellem ph.d.-studerende og virksomheder. Der har været kontakt til over 50 virksomheder. Virksomhederne indgår enten som rollemødelser med oplæg eller i mere konkrete samarbejder med studerende eksempelvis som mentorer.

Derudover er der afholdt en fælles ph.d.-konference med i alt ca. 180 deltagere, primært ph.d.-studerende fra universiteterne i Aalborg, Aarhus, Lund og Oslo. Konferencen blev afholdt d. 27.-28. februar i Aalborg med titlen "Ph.d. Career Paths outside academia – Employability and entrepreneurship for young researchers". Konferencen gav projektet stor synlighed og en række store virksomheder, blandt andet fra LEGO og Grundfos, fortalte om deres erfaringer med og behov for at ansætte ph.d.ere og højtuddannede.

#### **Sekretariatets vurdering**

Initiativet kører tilfredsstillende.



# Viden og kompetencer

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

*Vækstforum vil bidrage til, at virksomhederne kan få den nødvendige arbejdskraft både kvalitativt og kvantitativt.*

*Der er derfor igangsat initiativer, som sigter mod at øge arbejdsstyrkens kompetencer både hos ansatte, ledige og de unge, som er fremtidens arbejdsstyrke. Initiativerne forløber stort set efter planen, dog venter KOMPETENCEFORSYNINGmidt 2.0 på et tilsagn for at kunne komme i gang med alle aktiviteterne.*

### Resultatkontrakter med opfølgning:

- KOBRA
- KOMPETENCEFORSYNINGmidt
- KOMPETENCEFORSYNINGmidt 2.0
- Rummelig imidt
- Yggdrasil
- Flere unge i erhvervsuddannelse
- MEA

### KOBRA

#### Status

KOBRA, Kompetencebaseret Regional Analyse, er et skandinavisk Interreg-projekt, som har til formål at udvikle fælles viden, strategier og redskaber, som kan anvendes i forhold til at bistå virksomhederne med deres kompetenceforsyning. Målet er at højne den virksomhedsopsøgende indsats og optimere indsamlingen af viden om virksomhedernes fremtidige behov. Region Midtjylland er leadpartner.

Projektet er nu efter en turbulent periode, grundet medarbejderudskiftning, godt i gang med de konkrete aktiviteter. Udover de nationale aktiviteter er der nu for alvor kommet gang i de transnationale aktiviteter i form af etablering af et transnationalt konsulentkorps og en transnational analysegruppe.

#### Resultater

Etablering af og løbende udvikling af portalen kompetencebehov.dk.

- Igangsat 3 af 5 survey med deltagelse af mellem 400-500 virksomheder.
- Igangsat en turismeanalyse, herunder afholdt 5 workshops med deltagelse af ca. 50 turismevirksomheder i Region Midtjylland.
- Igangsat transnationalt analysesamarbejde med henblik på benchmarking af metoder i Norge, Sverige og Danmark.
- Gennemført de to første kvalitative analyser af virksomhedernes kompetencebehov.
- Etableret vidensgrupper, der skal arbejde med metoder til videreformidling af projektets resultater.
- Etableret et transnationalt konsulentkorps, der skal arbejde med afdækning af virksomhedernes behov.

### Sekretariatets vurdering

Projektet er i god fremdrift.

### **Status**

Projektet har i den seneste periode kørt planmæssigt, og målene er stort set nået, bortset fra målet om at deltagerne skal gå i gang med en erhvervsuddannelse. Det volder store problemer hovedsageligt på grund af lovændring.

Samarbejdet i LKS, Lokal Koordinerede Samarbejder, har haft en god stabil periode. Der er gennemført en selvevaluering, der bl.a. viser, at 80 % af LKS'erne har aftalt fælles mål for samarbejdet, heraf har næsten halvdelen både kvalitative og kvantitative mål. Det kniber tilsyneladende med prioriteringen af projektet i forhold til andre opgaver. Over 50 % mener, at organisationens formål og mål vægtes højere end projektets formål og mål. Hertil skal bemærkes, at styregrupperne ikke ser det som et så stort problem. 84 % mener, at de kan lære noget af arbejdet i LKS, hvilket understreger, at de fleste finder projektets formål relevant. Alt i alt fremstår samarbejdet som værende i god form og på vej i den rigtige retning.

### **Resultater**

- Antallet af virksomheder, der arbejder med udvikling af en kompetenceudviklingsstrategi er nået med 34 ud af et mål på 35.
- Der er gennemført kompetenceudvikling for 32 medarbejdere, men målet på 60 medarbejdere forventes nået, da disse aktiviteter er i voldsom stigning her sidst i projektet.
- Målet om forøget kompetenceniveau umiddelbart efter deltagelse er langt fra nået, og bliver det heller ikke.

### **Sekretariatets vurdering**

Sammenfattende er projektet nået i mål med de fleste resultater med få undtagelser. Projektets relative korte løbetid har ikke givet projektet og virksomhederne tilstrækkelig tid til at opfylde målet om at få deltagerne kompetenceudviklet, idet det har taget længere tid end forventet at komme i gang med arbejdet i virksomhederne. Målet om at forøge deltagernes formelle kompetenceniveau nås ikke pga. lovændring og en stram fortolkning af reglerne.

### *KOMPETENCEFORSYNINGmidt 2.0*

### **Status**

Projektet har fået tilsagn til halvdelen af aktiviteterne medio april og går således først i gang nu. Der har derfor ikke været noget forbrug.

### **Sekretariatets vurdering**

Sekretariatet vurderer, at projektet kommer godt i gang hen over sommeren, og at der kommer et tilsagn til den anden halvdel af aktiviteterne snarest. Aktiviteterne i det kommende tilsagn ventes dog at blive kraftigt beskåret på grund af lovændring og deraf følgende manglende interesse for voksen erhvervsuddannelse, som hovedsageligt er den, der skal løfte deltagerens formelle kompetenceniveau.

### *Rummelig imidt*

### **Status**

Projektet har etableret 7 områdepartnerskaber, hvor projektets interessenter har valgt hvilke målgrupper, der har særlige udfordringer og er specielt vanskelige at få ud på arbejdsmarkedet. Projektet har endvidere afholdt mange bilaterale møder med kommunale aktører for at opnå enighed og forståelse for samspillet mellem projektet og de kommunale interesser og øvrige aktiviteter. Der er nu udvalgt målgrupper til indslusningsforløb i hele regionen, og der er forslag til hvilke indslusningsforløb, der kan skabe afgørende forandring for de forskellige målgrupper. Desuden arbejdes der på at etablere virksomhedsnetværk, som vil bidrage med at få de udvalgte målgrupper i indslusningsforløb, nærmere arbejdsmarkedet og helst i beskæftigelse.

Projektet har etableret 7 områdepartnerskaber, hvor projektets interessenter har valgt hvilke målgrupper, der har særlige udfordringer og er specielt vanskelige at få ud på arbejdsmarkedet. Projektet har endvidere afholdt mange bilaterale møder med kommunale aktører for at der er etableret virksomhedsnetværk i fire kommuner, og i to kommuner er netværket ved at blive dannet. Der er startet indslusningsforløb i to kommuner mens fem kommuner er klar til start i den kommende periode. Derudover er der igangsat arbejde med udvikling af indslusningsforløb i yderligere fire kommuner på nuværende tidspunkt. 30 borgere er startet i indslusningsforløb, mens yderligere 74 borgere er visiteret til forløb.

Økonomisk forbruger projektet som forventet. Der er i begyndelsen af projektet et stort træk på regionale erhvervsfremmemidler, dels til finansiering af aktiviteter, og dels fordi projektets medfinansiering hovedsagligt kommer fra kommunerne i forbindelse med gennemførelse af indslusningsforløb, og disse kan ikke iværksættes før projektet har nået et bestemt stadium, og en række aktiviteter er gennemført.

#### Resultater

- Der er etableret 7 områdepartnerskaber.
- Der er etableret 4 virksomhedsnetværk.
- Der er startet 2 indslusningsforløb med i alt 30 borgere.
- Yderligere 74 borgere er visiteret til indslusningsforløb.

#### **Sekretariatets vurdering**

Projektet er i god fremdrift.

#### *Yggdrasil*

#### **Status**

Yggdrasil er et skandinavisk interreg-projekt for organisationer og institutioner, der vejleder og rådgiver virksomheder om kompetencer og arbejdskraft. Projektets formål er at udarbejde og afprøve en kompetenceattest, der kan dokumentere kortuddannedes erhvervede kompetencer. Projektet er fagligt forankret hos VIA University College. Projektet følger ansøgningens tids- og aktivitetsplan.

#### Resultater

Der er udarbejdet en desk research/udredning af eksisterende arbejde med og brug af kompetencebeskrivelser i de tre nordiske lande. Der er påbegyndt et samarbejde med en kommune, et par A-kasser og VEU centre om at udvikle en kompetenceattest samt afprøvning heraf. En første skabelon til kompetenceattest forventes klar ultimo august efter fælles nordisk partnermøde.

#### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber planmæssigt.

#### *Flere unge i erhvervsuddannelse*

#### **Status**

Projektet "Flere unge i erhvervsuddannelse" har til formål at understøtte erhvervsuddannelsesreformen, primært at flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse herunder etablering af flere praktikpladser. Erhvervsskolen Mercantec er operatør på projektet, som gennemføres i tæt samarbejde på tværs af institutionelle og geografiske skel i hele region Midtjylland og med deltagelse af 7 AKO (Arbejdskraftoplande). Læs mere om projektet på hjemmesiden [www.smartskills.nu](http://www.smartskills.nu). Projektet løber i perioden februar 2016 til september 2019.

#### Resultater

Siden starten af projektet er de 7 netværk etableret og fungerer. I hvert netværk er etableret

en lokal styregruppe, som arbejder med at udvikle de lokale aktiviteter. Hvert netværk har udpeget en lokal netværkskoordinator, der koordinerer de lokale aktiviteter og sikrer gennemførelse af aktiviteterne. De 7 netværkskoordinatorer mødes med operatørteamet og hinanden hver 6. uge for at videndele på tværs. Hvert netværk har udpeget lokale controllere, som ligeledes mødes med henblik på videndeling. Der er udarbejdet en drejebog for administrationen af projektet.

Gennem efteråret er der gennemført en udviklingsproces i de 7 netværk under ledelse af en proceskonsulent. Hvert netværk/AKO har afholdt en halv dags indledende procesdag i november samt en hel procesdag i december 2016 med i gennemsnit 30-35 deltagere fra alle institutionstyper, brancher mv. På baggrund af idéer fra procesdagen har de lokale styregrupper arbejdet videre med realisering af udvalgte idéer.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet har nydt stor interesse og opbakning fra de deltagende parter, og der er etableret et godt fundament for samarbejdet. Projektet har haft en række opstartsudfordringer, blandt andet i forhold til underskriftsindsamling fra umyndige unge samt folkeskolens rolle i projektet. Udfordringerne er håndteret på tilfredsstillende vis i samarbejde med ERST, og projektet har fortsat sin positive udvikling efter planen.

*MEA*

### **Status**

MEA, Midtjysk ErhvervsudviklingsAkademi, tilbyder offentlige konsulenter inden for erhvervsfremme-, beskæftigelses- og uddannelsessystemet fælles kompetenceudvikling, så virksomhederne i Region Midtjylland møder et samlet sømløst system, der kan hjælpe i forhold til at skabe øget vækst. Væksthus Midtjylland er operatør på projektet, som løber fra 2016-2018.

Projektet forløber stort set efter planen. Aktivitetsmålene er nået på nær afholdelse af to basismoduler og to udenlandske studieture. Til gengæld er der gennemført fire udviklingsspor mere end forudsat.

### **Resultater**

Der er stor tilfredshed med de 7 afholdte moduler siden seneste afrapportering. 94 % af deltagerne er meget tilfredse eller tilfredse. Deltagerne er gode til at netværke med hinanden på modulerne, således har 84 % af deltagerne lært mindst én ny person at kende.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet er i god fremdrift.



# Smart industri

## **Status og samlet vurdering for indsatsområdet**

*Smart industri er en styrkeposition i Region Midtjylland og en stærk drivkraft for fremtidig vækst, eksport og velstand. Ved at fortsætte den indsats, der i flere år har haft fokus på at sikre en stærk smart industri, er målet at skabe en videreudvikling af de stærke produktionskompetencer, den højt specialiserede viden og indsigt i teknologi og produktionsprocesser for at sikre grundlag for fremtidens vækst og arbejdspladser.*

## **Initiativer inden for Smart industri**

- Smart Industri 2017-2019

## **Resultatkontrakter med opfølgning**

- Smart Industri 2017-2019

## **Status**

Projektet afventer en endelig afgørelse fra Erhvervsstyrelsen, og derfor er projektet endnu ikke igangsat.



# Digitalisering

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

*Vækstforum vil med denne indsats hjælpe små og mellemstore virksomheder samt kommunerne med at blive mere datadrevne og udnytte det store potentiale, der ligger i indsamling og anvendelse af store datamængder.*

## Big Data

### Resultatkontrakter med opfølgning

- Big Data om Materialestrømme
- Innovativt brug af Big Data
- Samfundspartnerskabet DABAI

#### *Big Data om Materialestrømme*

### Status

Randers Kommune og Skive Kommune er ved at være færdige med deres respektive projekter under kommunepuljen Big Data om Materialestrømme. Slutevalueringerne for projekterne forventes at foreligge ultimo maj 2017. Randers kommune har undersøgt muligheden for øget anvendelse af kommunens plastaffald under inddragelse af Big Data og Skive Kommune har undersøgt, hvordan byggeaffald - fra eksempelvis nedrivning af gamle huse i kommunen - i højere grad kan genanvendes med udgangspunkt i eksisterende data og indsamling af nye data for byggematerialerne.

### Resultater

Programmet er ved at være afsluttet og mangler blot at blive slutevalueret. Begge projekter har formået med udgangspunkt i en konkret udfordring at komme med et konkret eksempel på hvordan kommunerne kan påbegynde arbejdet med at indtænke Big Data i deres materialestrømme. Der er etableret samarbejde på tværs af de deltagende kommuner mhp. erfaringsudveksling. Da programmet har været 1-årigt kan den mere langsigtede effekt af projektet endnu ikke måles.

### Sekretariatets vurdering

Det er sekretariatets opfattelse, at programmet har hjulpet de deltagende kommuner med at igangsætte arbejdet omkring Big Data og materialestrømme i de deltagende kommuner og at det forventes, at de forestående slutevalueringer vil vise, at projekterne har nået deres respektive resultatmål.

#### *Innovativt brug af Big Data*

### Status

I den netop afsluttet projektperiode er de planlagte måltal på Innovativ brug af Big Data ikke blevet realiseret. Der har været udfordringer i forhold til at etablere innovationssamarbejderne (som der pt. er etableret to af), men det forventes dog at differencen fra milepælene bliver indhentet i den kommende projektperiode fra 28/2/17 - 31/8/17. Denne forventning er baseret på den stor pipeline af potentielle innovationssamarbejder som konsortiet har fået bygge op.

### Resultater

Programmet er godt i gang og resultatkravene er ved at blive indfriet selvom man har oplevet udfordringer. Der kræves et større ressourceforbrug fra konsortiets side, for at kunne modne de enkelte virksomheder med henblik på at oprette innovationssamarbejder. En modning der har foregået med en række virksomheder den foregående projektperiode, hvilket ligger til grund for at konsortiet i den kommende projektperiode vil indhente det forsømte fra den netop afsluttede projektperiode. Fremadrettet vil derfor være et større fokus på ressourceanvendelse.

sen i rekrutteringen for at kunne modne virksomhederne, så de kan blive klar til at indgå i et innovationssamarbejde.

### **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatets opfattelse, at programmet er kommet relativt godt i gang og der ydes en stor indsats fra operatørens side for at nå i mål med alle aktiviteter som forventet – på nær de ovenfor nævnte manglende milepæle. Der er rigtig mange aktiviteter og virksomhedskontakter i gang hen over den kommende periode.

### *Samfundspartnerskabet DABAI*

#### **Status**

Alexandra Institutet er operatør på samfundspartnerskabet DABAI (danish center for big data analytics driven innovation). Med i partnerkredsen er Region Midtjylland, Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Københavns Universitet, Systematic, Visma, Business Minds, Erhvervsstyrelsen og Digitaliseringsstyrelsen. Partnerskabet er intakt og stabilt. Operatøren har skiftet projektleder i perioden.

#### Resultater

- Der er i perioden primært skabt resultater i form af fremskridt indenfor de tekniske arbejds-pakker.
- Det midtjyske forskningsmiljø indenfor big data er siden projektets start blevet styrket med ansættelse af 4 ph.d.-studerende og 2 postdocs.
- Der er etableret 4 case forløb, der involverer midtjyske virksomheder.
- Der er genereret vidensspredning i det midtjyske gennem afholdelse af officiel DABAI kick-off event på Katrinebjerg og ved at ansatte hos partnerne har deltaget i en række møder og events med faglige indlæg om Big Data.

### **Sekretariatets vurdering**

Det er sekretariatets opfattelse, at projektet er kommet godt i gang og der ydes en stor indsats fra partnerskabets side på at realisere projektmålene.

De enkelte arbejds-pakker er på forskellige stadier - nogle er forud for tidsplanen, og andre er forsinkede på grund af forsinkelser med at få ansat ph.d.-studerende, forsinkelser i adgangen til data og håndtering af IPR. Der er dog ikke noget, der indikerer, at det samlede resultat og mål for DABAI er i fare for ikke at blive indfriet.

Også Innovationsfonden er meget tilfreds med, hvordan projektet er kommet i gang, og de taler allerede nu om at det kunne være relevant for partnerskabet at overveje at lave en til-lægsansøgning, der kan sikre at de fulde potentialer i partnerskabet bliver udnyttet.

# Internationalisering

## Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil med denne indsats hjælpe de små og mellemstore virksomheder til at blive langt bedre til at udnytte nye internationale vækst- og eksportmuligheder. Det gælder både virksomheder, der i dag ikke har eksport, og etablerede eksportvirksomheder, der kan se muligheder på nye vækstmarkeder, samt potentialet for at tiltrække udenlandske virksomheder til regionen.

## Resultatkontrakter med opfølgning

- Eksport- og internationaliseringsprogrammet 2015
- Strategisk samarbejde med Eksportrådet
- Midtnet Kina
- Foreningen Vestdansk Investeringsfremme (FVI)
- Enterprise Europe Network

### *Eksport- og internationaliseringsprogrammet 2015*

#### Status

Væksthus Midtjylland er operatør på Eksport- og internationaliseringsprogrammet med CDEU som partner. Programmet er blevet forlænget indtil udgangen af april 2017. Dette skyldes, at der var uforbrugte midler ved udgangen af 2016, og det blev vurderet, at der var et godt grundlag for at få disse midler brugt ved at forlænge projektet med 4 måneder. Dette er også lykkedes, idet der har været sat flere individuelle rådgivningsforløb i gang i forlængelsesperioden. Da projektet afsluttes med udgangen af april 2017 har der ikke været afholdt resultatkontraktopfølgning i marts 2017. Projektet skal slutrapportere senest ultimo juni 2017. Foreløbigt viser projektet gode resultater, hvor der har været 100 % målopfyldelse på nogle aktiviteter og lidt mindre eller mere på andre. COWI er i gang med at slutevaluere projektet og resultatet af denne evaluering forventes færdig ultimo april. Et nyt treårigt program for eksport og internationalisering - GLOBALmidt 2.0 – er under udarbejdelse. Vi afventer en endelig ansøgning fra Væksthus Midtjylland til Erhvervsstyrelsen.

#### Sekretariatets vurdering

Det er sekretariatets vurdering, at projektet har forløbet godt. Udbyttet for virksomhederne er vurderet rigtig højt. Det er en dedikeret projektleder der blev ansat på projektet. Grundet det korte program på godt 1 år har der været udfordringer med at få opfyldt alle måltal på alle aktiviteter, idet tiden har været kort til at rekruttere de rigtige virksomheder til aktiviteterne.

### *Strategisk samarbejde med Eksportrådet*

#### Status

Projektet er påbegyndt 1. april 2016 og består i en indstationering af en medarbejder fra Eksportrådet hos Væksthus Midtjylland med henblik på at midtjyske virksomheder kan få en nem og direkte adgang til Eksportrådets ydelser og mange repræsentationer i udlandet. Der har i den seneste periode været afholdt 87 møder med unikke virksomheder, og 118 midtjyske virksomheder har benyttet sig af tilbud fra Eksportrådet. Dette er en stigning i forhold til tidligere perioder, og begrundes med en stigning i antallet af virksomheder, som deltager i en strategisk alliance, og virksomheder der benytter to nye tilbud rettet mod det tyske marked. Der afholdes fortsat mange kollektive virksomhedsarrangementer, både af Eksportrådet alene og i samarbejde med de andre midtjyske aktører inden for internationaliseringsområdet. Den indstationerede medarbejder fornemmer en vis afmatning i virksomhedernes deltagelse i kollektive arrangementer og et enkelt arrangement i januar 2017 måtte aflyses på grund af for få tilmeldte. På denne baggrund vurderes det om koncepterne kan forbedres, så de bedst muligt rammer virksomhedernes ønsker og behov.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber overordnet godt. Der har i perioden været en øget fokus på virksomhedsbesøg og virksomheder i alle kommuner har været besøgt. Der skal fremadrettet være mere fokus på at kontakte, besøge og rådgive kommunernes erhvervsservicecentre, samt videninstitutioner og klyngeinitiativer i regionen

#### *Midtnet Kina*

### **Status**

Midtnet Kina skal styrke innovationskapaciteten blandt midtjyske virksomheder og skabe flere innovative virksomheder, der på sigt kan realisere deres uudnyttede eksportpotentiale til Kina. Programmets operatør og konsortieparterne skal facilitere innovationssamarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner med det formål at udvikle nye produkter og løsninger skræddersyet til det kinesiske marked. Fokus for innovationssamarbejderne er Region Midtjyllands fire indsatsområder, fødevarer - smart industri - energi og miljø, samt kreative erhverv, informationsteknologi og turisme. Midtnet Kina startede august 2016 og løber frem til december 2018.

### **Sekretariatets vurdering**

Projektet forløber tilfredsstillende. Projektet har frem til denne rapporteringsperiode primært været fokuseret på at øge konsortiets viden om det kinesiske marked for at kunne vejlede interesserede virksomheder, give faglig sparring på projektideer og på sigt evaluere indkomende ansøgninger. Der blev åbnet for ansøgninger i januar 2017, men frem til udgangen af februar var der endnu ikke indkommet nogen ansøgninger.

#### *Foreningen Vstdansk Investeringsfremme*

### **Status**

FVI er finansieret af de tre vstdanske regioner, der sikrer en landsdækkende investerings fremmeindsats koblet op på Invest in Denmark. Der er 9 regionale projektledere ansat og placeret i Vestdanmark for at fremme udenlandske virksomheders etablering og investeringer her. Jobmålet i resultatkontrakten for 2016 mellem Invest in Denmark og FVI er 1.400 skabte eller fastholdte arbejdspladser i Vestdanmark over tre år, det vil sige 465 i gennemsnit om året.

### **Sekretariatets vurdering**

I 2016 var der 19 investeringsprojekter i Vestdanmark som i alt resulterede i 408 skabte eller fastholdte jobs. Over de seneste 3 år er der samlet skabt eller fastholdt 1524 jobs i Vestdanmark. Som eksempler på investeringer, der er landet i Region Midtjylland kan nævnes en amerikansk virksomhed JAX, der producerer smøreolie til fødevarerprocesudstyr, de har placeret deres europæiske salgs- og marketingskontor i Aarhus med 3 jobs. Designit er et af verdens største strategiske designbureauer, etableret i Aarhus i 90'erne blev solgt til indiske WIPRO. Efter de praktiske forhold, som følge af opkøbet, kom på plads i 2016 er det sket en udvidelse af staben på godt 100 personer, heraf 50 i Danmark. Case har genereret yderligere international fokus på området i Danmark.

#### *Enterprise Europe Network*

### **Status**

"Enterprise Europe Network" (EEN) har etableret et bredt nationalt dækkende konsortium for de kommende år. Konsortiet består af partnere fra alle 5 regioner og medfinansieres også af Erhvervsstyrelsen. Region Midtjylland medfinansierer de midtjyske partnere med 20 % af budgettet. De midtjyske konsortiepartnere er Agro Business Park (ABP) i Foulum og Væksthus Midtjylland. Der er udarbejdet en samarbejdsaftale der dækker indsatsen i 2017-18.

### **Sekretariatets vurdering**

EEN har med et bredt nationalt konsortium et godt fundament for at opnå gode resultater, og de regionale partnere leverer tilfredsstillende.